

Referat af bestyrelsesmøde i Danmarks 3R-Center og Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer

Tirsdag d. 7. oktober 2025, Kl. 08.00-15.00

Mødelokale E02 i Fødevarestyrelsen, Glostrup

Deltagere: Axel Kornerup Hansen (formand), Cathrine Juel Bundgaard, Lotte Martoft, Birgitte Kousholt, Peter Bollen, Terje Svingen, Tobias Wang (online, observatør), Clara Marschner, Rasmus Normann Nielsen (ref.)

Afbud: Erwin Roggen, Tom Bengtsen

Danmarks 3R-Center

1. Velkomst og præsentation af Clara Marschner samt godkendelse af dagsorden

Sekretariatet orienterede indledningsvis om, at Clara Marschner (dyrlæge ansat i Fødevarestyrelsen) var blevet tilknyttet sekretariatet i Danmarks 3R-Center, idet kombinationen af en længerevarende sygdom hos en sekretariatsmedarbejder og et ansættelsesstop i Fødevarestyrelsen har resulteret i personalemangel i sekretariatet. Samtidig er sekretariatets studentermedhjælper sat op i tid, hvorved personalesituationen i sekretariatet synes holdbar, indtil en mere langtidsholdbar løsning forhåbentlig kan indfinde sig.

Axel Kornerup Hansen foreslog, at man - grundet hans inhabilitet i vurderingen af 3R-talentpris-vinderen (punkt 3) - rykkede denne diskussion til sidst på dagens møde, hvormed han kunne forlade mødet og overlade vurderingen til den resterende bestyrelse. Forslaget godkendtes og dagsordenen blev herefter godkendt.

2. Møder med potentielle interessenter

Axel Kornerup Hansen og Clara Marschner informerede om de møder, som var blevet holdt med en række potentielle interessenter. Der havde på alle møderne været en positiv holdning til Danmarks 3R-Center, hvorfor en udvidelse af den nuværende interessentgruppe synes mulig.

Idet sekretariatet ikke har modtaget svar fra alle de virksomheder, som man har henvendt sig til, besluttedes det at følge op hos de pågældende virksomheder.

Det besluttedes endvidere at tage fat i yderligere relevante virksomheder.

3. **3R-talentprisen (dette punkt blev behandlet, som sidste punkt på dagens møde (jf. punkt 1))**

NB. Axel Kornerup Hansen var inhabil i forhold til vurderingen, hvorfor han forlod mødet inden behandlingen af dette punkt.

Den øvrige bestyrelse diskuterede de indsendte artikler (nomineringer) og opnåede enighed om, hvem man ville tildele 3R-talentprisen.

Det besluttedes, at sekretariatet giver vinderen besked herom dagen efter mødet (den 8. oktober 2025), ligesom man vil lave en aftale om, at vinderen præsenterer sin artikel på årets symposium.

4. **Overskudsdyr** (Arbejdsgruppe: Peter Bollen, Birgitte Kousholt og Cathrine Juel Bundgaard)

Arbejdsgruppen gav en status i arbejdet på at undersøge mulighederne for at reducere antallet af overskudsdyr i Danmark.

Arbejdsgruppen havde holdt møder med tre virksomheder, som alle avler forsøgsdyr, hvilke havde bidraget med gavnlig information på området.

Man diskuterede, at arbejdsgruppen også kan tage kontakt til relevante personer fra henholdsvis KU, DTU og AU for at opnå information om universiteternes indsats for at mindske antallet af overskudsdyr.

Det besluttedes, at arbejdsgruppen skriver et udkast til en række anbefalinger, som præsenteres for den øvrige bestyrelse på bestyrelsesmødet den **4. februar 2026**.

Man diskuterede også, at sådanne anbefalinger med fordel kan introduceres for studerende – fx i forsøgsdyrskundskab – for at gøre dem opmærksomme på problematikken relateret til overskudsdyr.

Det blev også foreslået, at anbefalingerne kan præsenteres på Scand-LAS (26.-29. maj 2026), hvor der vil være en session om 3R-initiativer hos avlere af forsøgsdyr.

5. Kriterier for vurdering af 3R-forskningsmiddelansøgninger (Arbejdsgruppe: Terje Svingen og Birgitte Kousholt)

Arbejdsgruppen havde gennemgået kriterierne for vurdering af 3R-forskningsmiddelansøgninger med henblik på en evt. opdatering heraf.

Arbejdsgruppen havde nogle enkelte forslag til tilføjelser, som blev godkendt.

Det besluttedes, at lige så snart, at sekretariatet har et overblik over alle ansøgere (og medansøgere), skal navnene sendes ud til hele bestyrelsen, så bestyrelsens medlemmer hurtigt kan undersøge, hvorvidt man er inhabil i forhold til nogle ansøgninger. Sekretariatet sender kriterierne rundt sammen med ansøgningerne, så bestyrelsen kan arbejde efter de opdaterede kriterier i vurderingen af ansøgninger.

6. Præsentation af idé til afholdelse af workshop om mulige dyrefri tilgange som alternativ til specifik dyremodel

Sekretariatet præsenterede en idé til afholdelsen af en workshop, hvor forskere som ikke anvender dyr i deres forskning – vil blive præsenteret for en konkret forskningsmæssig problemstilling, som hidtil har krævet brug af forsøgsdyr. På workshoppen vil forskerne skulle diskutere potentielle løsninger til det givne problem uden anvendelsen af forsøgsdyr.

Der var opbakning fra bestyrelsen til at påbegynde arbejdet, hvorfor der nedsattes en arbejdsgruppe (Birgitte Kousholt, Terje Svingen og Rasmus Normann Nielsen). Produktet af workshoppen skal være en kort film, der kan anvendes som inspirationsmateriale, som eksempel på, hvordan man kan kvalificere forskningsideer, for derigennem at forsøge at undgå anvendelse af forsøgsdyr.

Det besluttedes, at arbejdsgruppen præsenterer en drejebog for arrangementet på et kommende bestyrelsesmøde i 2026.

Det blev foreslået, at neuroscience kunne være et relevant forskningsområde at beskæftige sig med på workshopen.

Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer

7. Revision af opfordringer til Dyrevelfærdsorganerne

Axel Kornerup Hansen orienterede om, at han selv, Peter Bollen og repræsentanter fra sekretariatet havde holdt møde i DVO Samarbejdsforum, hvor udvalgets opfordringer til landets dyrevelfærdsorganer (DVO'erne) havde været temaet for mødet. På mødet havde Axel præsenteret de eksisterende opfordringer, som er udarbejdet tilbage i 2016 ([udvalgets opfordringer](#))

På mødet blev det tydelig, at dyrevelfærdsorganerne er særlig udfordrede, når det kommer til rådgivning inden for *Replacement*, hvorfor udvalget diskuterede mulighederne for at bistå dyrevelfærdsorganerne på dette område.

Det diskuteredes, at informationen om *Replacement* skal konkretiseres i udvalgets opfordringer til dyrevelfærdsorganerne, ligesom udvalget skal forsøge at udarbejde et *Replacement*-materiale, som DVO'erne kan anvende for at skabe et overblik over, hvad der eksisterer af dyrefri forskning i deres respektive virksomhed/organisation.

Det blev også foreslået, at udvalget kan udarbejde et *Replacement*-materiale, som DVO'erne kan anvende på en workshop i deres respektive virksomhed/organisation.

Det besluttedes, at Axel Kornerup Hansen skriver et udkast om, hvordan udvalget kan gribe denne opgave an.

Hertil foresloges det, at udvalgets to *Replacement*-eksperter (Terje Svingen og Erwin Roggen) kan holde et oplæg om forskellige dyrefri metoder – eksempelvis på Dyrevelfærdsorganernes Årsmøde - for at give DVO'erne en overordnet viden herom.

8. Bestyrelsesmøder i 2026

- 4. februar
- 15. april
- 9. juni
- 27. august
- 7. oktober
- 9. december (online)

Ovennævnte datoer er besluttet til afholdelse af bestyrelsesmøderne i 2026.

Bestyrelsesformanden påpegede vigtigheden af at deltage på bestyrelsesmøderne, men udtrykte forståelse for, at situationer kan opstå, som forhindrer deltagelse.

Udgangspunktet er dog, at man deltager på samtlige møder.

Det besluttedes, at bestyrelsesmøderne - så vidt muligt – skal afholdes hos de enkelte bestyrelsesmedlemmers arbejdspladser – dvs. Novo, AU, KU samt DTU – hvor bestyrelsesmøderne kan inkludere en relevant rundvisning eller et oplæg.

NB. Bestyrelsesmedlemmerne tilhørende én af ovennævnte arbejdspladser bedes melde ind til sekretariatet, hvilke af ovennævnte bestyrelsesmøde-datoer, som er egnede til afholdelse af bestyrelsesmøde hos dem.

9. Sekretariatet orienterer

- **Økonomi**

Intet at bemærke.

- **Forskningsmidler**

Sekretariatet kunne fortælle, at deadline for indsendelse af ansøgning om 3R-forskningsmidler er 8. oktober kl. 23.59, hvorefter sekretariatet vil foretage den indledende sagsbehandling. Sekretariatet bestræber sig på, at ansøgninger vil sendes til bestyrelsen senest den 1. november. **Ansøgningerne skal behandles på næste bestyrelsesmøde, som finder sted den 10. december kl. 8-13 (online).**

BEMÆRK. Bestyrelsesmødet den 2. december er således rykket til den 10. december.

- **Symposium**

Sekretariatet kunne fortælle, at programmet for årets symposium var faldet på plads ([program for årets symposium](#)).

Sekretariatet kunne også fortælle, at Erwin Roggen havde orienteret om, at ONTOX alligevel ikke kunne bidrage til symposiet i form af et oplæg. Det er endnu uvist, hvorvidt ONTOX kan bidrage økonomisk til symposiet.

NB. Alle bestyrelsesmedlemmer bedes tilmelde sig symposiet her: [Sign up for 3R Symposium 2025 - Danish 3R-Center](#)

- **EU3Rnet**

Sekretariatet havde været til møde i EU3Rnet, hvor Danmarks 3R-Center havde præsenteret en hjemmeside for samarbejdsnetværket, som skal fungere som formidlingsplatform for alle netværkets medlemmer (3R-organisatioer i Europa). Netværket havde ytret tilfredshed med hjemmesiden, hvorfor sekretariatet nu – i samarbejde med repræsentanter fra netværket – lægger sidste hånd på hjemmesiden.

Hjemmesiden åbner inden for kort tid. Sekretariatet vil præsentere hjemmesiden for bestyrelsen på et kommende bestyrelsesmøde.

- **Verdenskongressen**

Sekretariatet havde været repræsenteret på årets verdenskongres med to repræsentanter, som orienterede bestyrelsen herom.

- **Genanvendelse af forsøgsdyr**

Udvalget har på et tidligere møde udtalt et ønske om, at afholde et møde i DVO Samarbejdsforum om genanvendelse af forsøgsdyr. Inden et sådant møde kan arrangeres, er det besluttet, at en repræsentant fra Dyreforsøgstilsynet skal holde

et oplæg herom for udvalget, så alle udvalgets medlemmer får en forståelse af begrebet. Sekretariatet vil invitere Katrine Svendsen fra Dyreforsøgstilsynet til at holde oplægget på et bestyrelsesmøde i 2026.

10. Eventuelt

Intet at bemærke.